

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 14 (9.817)

2003 ЙИЛ 21 ЯНВАРЬ

ПОЙТАХТНИНГ Бир кунни

Янгиликлар, воқеалар

Қисқартларда

ТАДБИРЛАР

□ **ШАҲРИМИЗДАГИ** Амир Темури номи маҳаллада фаоллар, ёшлар иштирокида ўтказилган тадбир «Обод маҳалла йили»га бағишланди. Унда ёшлар тарбиясида маҳалланинг роли масаласи кенг муҳокама қилинди.

□ **ЎЗБЕК** Миллий академик драма театрида ёзувчилар, шолар ва санъаткорлар иштирокида атоқли адиб Абдулҳамид Чўлпон хотирасига бағишланган кеча бўлиб ўтди.

□ **ЧИЛОНЗОР** туманидаги 126-мактабда ўқитувчилар, ўқувчилар иштирокида географ олим Ҳамидулла Ҳасанов хотирасига бағишланган кеча ўтказилди. Олим номидаги мазкур мактаб кутубхонасига Ҳамидулла Ҳасанов яратган илмий асарлар тақдим этилди.

□ **ЯҚКАСАРОЙ** туманидаги «Туркистон» маҳалласида фаоллар ва ёшлар иштирокида фарзандларимиз ўртасида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш ҳамда келажагимиз ворисларининг гивандлигини олдини олиш масаласига бағишланган тадбир Республика кик-боксинг федерацияси ташаббуси билан ўзлаштирилди.

□ **ТОШКЕНТ** ахборот технологиялари университетида талабаларнинг замонавий технологиялардан билимларини синнаш мақсадида кўрик-танлов бўлиб ўтди.

□ **БМТ** қошидаги халқаро болалар ташкилоти ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси ташаббуси билан бўлиб ўтган тадбирда «Дунё болалари тақдирини» фильми йирилганлар эътиборига ҳавола этилди.

□ **ШАҲРИМИЗДА** ўқитувчилар малакасини ошириш мақсадида семинар-тренинг ўзлаштирилди.

□ **БЎНЁДКОР** ёшлар телеклубида «Энг яхши маҳалла посбони» кўрик-танлови ғолиблари — Мирзо Улуғбек, Чилонзор ва Ҳамза туманлари маҳаллалари фаолларини тақдирлаш маросими ўтказилди.

САНОАТ

«Тошкент трактор заводи» Давлат ҳиссасдорлик жамиятига сўнгги йиллар мобайнида кўплаб хориж техникалари келиб қолди. Ривожланган чет давлатларнинг нуфузли фирмалари билан қилинаётган самарали ҳамкорлик корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Трансмиссия ишлаб чиқариш роботлаштирилган участкасига Германиянинг «Хенненгер» фирмасидан келтирилган дастгоҳ ўрнатилгани ҳам юқоридаги фикримизнинг далилидир. Бу нуфузли хориж фирмаларининг участкага ўрнатилган дастурли бошқариладиган ўн туртинчи дастгоҳидир. Трактор трансмиссиясига қўйиладиган валлар маркази илгари жуда аниқ ўлчамда олинмасди. Кейинги механик ўлчов бериш жараёнида қийинчилик туғдириши билан бирга деталь сифатига ҳам қисман бўлсада салбий таъсир кўрсатарди. Янги дастгоҳнинг афзал томонлари шундаки, у ўта аниқ марказ олиш хусусияти-

Маҳалланг — ота-онанг

Туман маҳаллалари оқсоқоллари, хотин-қизлар комиссиялари раисалари, фаоллар, табаррук кексалар иштирок этган учрашувда Тошкент шаҳар Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармасининг раиси Рихситилла Ақромов сўзга чиқиб, йирилганларни кириб келган «Обод маҳалла йили» билан қутлади ва фақат бизнинг миллатимизга хос бўлган, ноёб тизим дея чет эллик ҳамюртларимиз эътиборига тушган маҳаллаларимизда олиб борилаётган ибратли ишлар ва мўлжалланган юмушлар ҳақида тўхталар экан, Обод маҳалла йилида маҳаллалар наинки озода, балки ҳар томонлама таракқий этган, фуқоралари эса ҳуқуқий саводхонлар ва маънавияти юксак инсонлар қаторидан ўрин олдилар, дея умид билдирди.

«Маҳаллаларда тўйлар ва оилавий маросимларни ўтказишда анъана ва замонавийлик» мавзусида сўзга чиққан санъатшунослик фанлари доктори Рустам Абдуллаев эса тўй-ҳашамларда ортиқча исрофгарчиликка йўл қўймаслик ҳақида қатор ҳаётий мисолларни келтириб фикр юритди.

«Ўзбек миллий анъанавий тўй қўшиқлари ва лапарлари» ҳақида эса Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Санобар Каримова сўз юритди ва халқ лапарларини ижро этиб, ҳар бирининг мазмунини йирилганларга бирма-бир тушунтириб берди.

Тадбир якунида «Янги Камолон» маҳалла оқсоқоли Қаҳҳор Содиқов Обод маҳалла йилида амалга оширилиши мўлжалланган ибратли ва эзгу юмушлар ҳақида, маҳалланинг озода, кўкаламзор бўлишига,

тинчлик-осойишталикни сақлашга ҳамманинг улуши қўшилиши лозимлиги хусусида фикр билдирди.

Тошкент шаҳар Оқсоқоллар Кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси, «Мирзо Улуғбек» номидаги маданият ва истироҳат боғи ва «Янги Камолон» маҳалласи ҳамкорлигида ўтказилган ушбу анжуман барча йирилганларга манзур бўлди ва тадбир давомида янграган куй-қўшиқлар дилларга хуш кайфият бағишлади.

ШОҲИДА МАҲМУДОВА СУРАТЛАРДА: тадбирдан лавҳалар.

Сергей Любич олган суратлар.
(Шаҳримиз маҳаллаларида бугунги кунда амалга оширилаётган ишлар ва Обод маҳалла йилига мўлжалланган режалар ўрин олган саҳифа материалларини 4-5-бетларда ўқийсиз)

XXI саҳифаси

Барча маъналардан олдин сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

● Вазирлар Маҳкамаси Агросаноат мажмуининг 2002 йилдаги ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

● Шаҳримиздаги «Локомотив» меҳмонхонасида «Муқаддас Ватан» номли кўргазма ўз фаолиятини бошлади.

● Республика Миллий банкда Тошкент Давлат иқтисодиёт университети билан талабаларни тайёрлаш бўйича келишув имзоланди.

● Шеърятимизнинг улугъ намояндаси, академик Фағур Ғулом таваллудининг 100 йиллигини кенг нишонлашга республикамизда пухта тайёргарлик кўриломоқда. Хива педагогика касб-ҳунар коллежи, «Мазмун» академияси, «Маънавият ва маърифат» марказининг Хоразм вилояти бўлими ташаббуси билан мазкур коллежда «Фағур Ғулом иқдодининг маънавий-маърифий аҳамияти» мавзусидаги анжуман бўлиб ўтди.

● «Бунёдкор» ёшлар телеклубида «Энг яхши «Маҳалла посбони» жамоат тузилмасининг сардори», шунингдек, пойтахтдаги олий ўқув юртлири ҳамда ўрта махсус касб-ҳунар билим юртлири ўртасидаги «Ётоқхона — менинг иккинчи уйим» шаҳар кўрик-танловларининг якунлари сарҳисоб қилиниб, ғолибларга мукофотлар топширилди.

● Сурхондарё вилояти Денов туманидаги маҳаллалардан бирида Обод маҳалла йили муносабати билан тадбиркор Амир Нарзуллаевнинг шахсий маблағлари ҳисобига икки қаватли замонавий гузар бунёд этилмоқда. Миллий усулда қурилаётган ушбу гузарни Нарзул байрамга фойдаланишга топшириш режалаштирилмоқда.

● Қорақалпоғистон Республикасининг Қонлиқул тумани марказида жойлашган «Дўстлик» гузарда фермер ҳўжалиқларига янада қулай шароитларни яратиш мақсадида мини-банк ўз фаолиятини бошлади.

Жаҳонда

● Профессионал боксимиш юлдузи Артур Григорян Германиянинг Эссен шаҳрида жаҳон чемпиони камарини 17-март мубаффақиятли ҳимоя қилган бўлса, Австралиянинг Мельбурн шаҳрида яна икки профессионал боксимиш М. Абдуллаев ва Қ. Тойгонбоев ҳам рейтинг жаңгиларида ўз рақибларини нокаут билан енгдилар.

● Хитой аэрокосмик фани ва технологияси жамияти вакилининг сўзларига кўра Хитой ўзининг ilk учувчи билан бошқариладиган «Shenzhou» космик кемасини шу йилнинг октябрида самога учирини ниятда.

● Альп тоғларидаги Мирольд карс горининг ер тубадан 1733 метр чуқурликдаги қисмига тушган ҳолда француз спелеологари янги жаҳон рекордини ўрнатдилар.

● Пиреней тоғлари орқали Франция ва Испанияни ўзаро боғлаб турувчи «Сан Порт» туннелининг очилиш маросими ҳар иккала давлат транспорт вазирлари иштирокида бўлиб ўтди. Компьютерлаштирилган махсус дастур орқали бошқариладиган ушбу замонавий туннель юкларни ташилшда жуда қўл келади.

● Жаҳон бозорида олтиннинг нархи тобора ошиб бормоқда. У ўтган ҳафтада Лондон ва Нью-Йорк биржаларида ўзининг энг юқори нуктасига чикди.

● Венесуэладаги харбий бўлинмалар озиқ-овқат саноати корхоналарини ўз назорати остига олди.

Барча қулайликларга эга

га эга. Шунингдек, барча узунликдаги валларнинг марказини ола билади.

Ишлаш жараёнида ишчиға ҳеч қандай ноқулайлик туғдирмайди. Механик ишлов бериш жараёнида пайдо бўлган темир қириндилари махсус хаво сўргич орқали тортиб олинадилар. Дастгоҳ нийҳатда хавфсиз бўлиб, махсус химояланган қаватга эга.

Бир сўз билан айтганда, ишчининг дастгоҳда сифатли ва самарали ишлаши учун барча қулайликларга эга.

Инобат НОДИРШОҲ қизи.

Иқтисодиёт

45 миллион
сўмлик
маҳсулот

Шайхонтохур туманида фаолият кўрсатаётган «Абдуқодир-ГАН» масъулияти чекланган жамияти тадбиркорлари томонидан ишлаб чиқарилаётган замонавий трикотаж буюмлари ҳамда озиқ-овқат маҳсулотлари ўзининг сифати, ташки кўриниши билан харидорларга манзур бўлмоқда.

Корхонанинг 39 нафар маалаки ишчи-хизматчиси-нинг савй-ҳаракатлари, инти-лишлари билан ўтган — 2002 йилги буюртмалар тўлиқ адо этилиб, корхона 45 миллион сўмлик маҳсулот сотди. Шулардан йигирма хилга яқини трикотаж буюм-ларидир.

Жорий йилда тадбиркор-лар Тошкент вилоятидан узок мuddатга ижарага ер олиб, ундан унумли фойда-ланган ҳолда катта миқдор-да сифатли, озиқ-овқат ма-ҳсулотларини ўз буюртмачи-ларига етказиб беришни ҳам режалаштиришган.

Марказий
Осиёда
ягона

«UZ-TEXACO» Ўзбекис-тон-Америка қўшма кор-хонаси бир неча йиллар-дан буён юртимизда са-марали фаолият кўрсатиб келмоқда.

Қўшма корхона маҳсулот-лари орасида бугунги кун-да 30 хилдан ортиқ ёлғовчи материаллар ҳамда дунёга машхур «Navoline» ва «Ursa» мотор moyлари ҳам бор. Мазкур корхона буюртмачи-лари — «Тошхажарйўлов-чиртанс» давлат уюшмаси, «Ўйўлтамни» корпораци-яси ва бошқа кўплаб йирик корхона ва ташкилотлардир. Жамоа ахли мамлакатимиз ички бозорини сифатли, ра-қобатбардош маҳсулотлари билан тўлдирибгина қолмай, балки уч йилдан буён улар-ни хорижий давлатларга ва қўшни Қозғистон, Туркма-нистон, Қирғизистон, Тожи-кистон ва бошқа мамлакат-ларга экспорт қилмоқда. 2002 йил якунларига кўра маҳсулот экспортдан туш-ган валютаси тўшуми 2 милли-онга яқин АҚШ долларини ташкил этди.

Қўшма корхона ўз олдига катта мақсадлар қўйган. «ТЕ-ХАСО» компанияси ҳозир-ги кунда 500 турдаги мой-лаш материалларини ишлаб чиқармоқда, шу фактнинг ўзи ҳам жамоа изланиш кўлама-рининг қанчалик кенглигидан далолат беради.

Муҳаббат
ҲАБИБУЛЛАЕВА

Сир эмас, умумий барқарорлик асосан иқтисодиётнинг изчил ривожланишига боғлиқдир. Ўтган 2002 йилда бундай даражага эришилгани тўғрисида эса Иқтисодий мажмуа йиғилишида келтирилган рақамлар бўйича фикр юритиш мумкин. Хусусан, таъкидлаб ўтиганидек, олдинги йилларга қараганда, ҳисобот даврида барча кўрсаткичлар бўйича ўсиш суръати анча юқори бўлди. Бу эса ўз навбатида макроиқтисодий барқарорлик, таркибий ўзгаришлар са-марасидан дарақдир. Жумладан, 2002 йил-да ҳудудий ички ялпи маҳсулот ҳажми 26 фоизга, саноатда ишлаб чиқариш ҳажми — 17,7 фоизга, халқ истеъмоли моллари ҳажми — 31,3 фоизга ошган. Кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ул-луши ҳам сезиларли юқорилаган. Шунингдек, маҳаллий бюджетга тушумлар 2,4 фоиздан кўпроқ амалга оширил-ганини кузатиш мумкин.

Аммо бу кўрсаткичлар умумий, жамланган ҳолда ихобийдир. Аниқ мисолларга эътибор беради-ган бўлсак, умумий изчил ривож-ланишдан қатъий назар, ханузга-ча ишлаб чиқариш жараёнида эк-спорт салоҳиятини ошириш, де-битор-кредитор қарздорликни қисқартириш масалаларида фаол-лик сезилмаяпти. Иқтисодиётнинг устувор йўналиши ҳисобланган кичик ва ўрта бизнес, хусусий тад-биркорликни ривожлантириш бо-расида ҳам муаммолар мавжуд. Бу эса асосан кичик тадбиркорлик тузилма-рининг моддий хом ашё ва молия ресурс-ларига бўлган эътиёжини қондириш бўйича аниқ механизм йўқлигидандир.

Шу каби муаммолар Қурилиш мажму-си фаолияти муҳокамаси давомида бир неча бор таъкидлаб ўтилди. Шу жумладан, асосий эътибор кредитор-дебитор қарздор-лик масалаларига қаратилди. Тахлилларга кўра, аксарият қурилиш ташкилотларининг ҳозирги молиявий аҳоли қарздорлигининг янада кўпайишига олиб келиши мумкин. Бугунги кунда йирик ва ўрта пудрат таш-килотларнинг дебитор қарзи 26,1 миллиард сўмни ташкил қилади, шу жумладан, му-ддати ўтган қарздорлик 540,4 миллион сўмга тенг. Кредитор қарздорлик 43,7 фоизга де-битор қарздордан ортиқ. 60 та пудрат таш-килотларининг ойлик маоши бўйича қарз-лари эса 1008 миллион сўмдан ошган. Бу борада «Тошметроқурилиш», «4-қурилиш трести» ҳисобдорлик жамиятлари бирин-чилардан ҳисобланади.

Зарар қўриб ишлаётган, тўлов қобили-яти мутаносиб ҳолатга келтирилмаган кор-хона ва ташкилотлар одатда банкрот-инки-розга дучор келади. Биргина ўтган давр ичида 11 та қурилиш ташкилоти бўйича тугатиш ишлари бошланган. Банкротга уч-раганлар орасида биринчи ва иккинчи уй-жой қурилиш комбинатлари ҳам бор. Бун-дан ташқари, 6 та қорхонага ташқи бошқа-рув йўли билан молиявий аҳолини яхши-лаш учун имконият берилди. Лекин бу де-гани ихобий натижага эришилиши шубҳа-сиз дегани эмас.

Умуман олганда қурилиш мажмуаси фа-олияти таҳлиладан шу нарсаси ойдинлаши-ди:

ки, молиявий муаммолардан ташқари, унинг тузилмалари фаолияти самарасининг па-сайишига биринчи навбатда мавжуд кам-чиликлар сабаб бўлди. Масалан, қурилиш ташкилотлари қурилиш қийматини ва ба-жарилган ишлар ҳажми учун ўзaro ҳисоб-китобларни аниқлашда замон талабига мос усулларни қўлашдан манфаатдор эма-лиги аниқланди. Шу билан бирга, айрим объектлар бўйича асосий харажатлар қис-мини фақат қурилиш материаллари қий-мати ташкил қилади, баъзилари бўйича эса баҳолаб ўринсиз оширилганини ҳам куза-тиш мумкин. Пировардида бундай камчилик-лар нафақат қурилиш мажмуаси, бутун иқти-содиётнинг барқарор ривожланишига сал-бий таъсир кўрсатади.

Афсуски, шаҳар ҳўжалигининг энг муҳим

• ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИДА

Якунлар чиқарилди,
режалар белгиланди

Илгари хабар қилинганидек, Тошкент шаҳар ҳоким-ли-гида мажмуаларнинг 2002 йил бўйича фаолияти якун-ла-рига бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтди.

ва мураккаб таркиби — коммунал соҳаси ҳам шу каби муаммо ва камчиликлардан ҳоли эмас. Шуларни ҳисобга олган ҳолда ушбу мажмуа йиғилишида асосий эътибор коммунал ҳўжалигининг барча хизматлари фаолияти танқидий таҳлилига қаратилди.

Ҳисобот даврида соҳа қорхоналари то-монидан 124,5 миллиард сўмлик хизматлар ва ишлар бажарилган. Шу билан бирга етак-чи ҳисобланган «Тошиссиқликмарказ» ва «Тошиссиқликкуват» қорхоналари истиқ-бол кўрсаткичлар даражасига эриша олма-ди.

Кўпқаватли уй-жой фондида ўлчов асбо-блари ўрнатиш бўйича дастур бажарили-шида ҳам оқсалиш юзюга келган. Хусусан, 395,2 минг абонентларнинг фақат 16 фо-изга, 11,8 фоизга сув ўлчагичлари билан таъминланган (хусусий секторда бу кўрсат-ки тегишли равишда 93 ва 44 фоизни таш-кил қилади).

Жорий йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, аҳолининг коммунал хизматлар учун де-битор қарзи ўтган йил бошига нисбатан 16,3 фоизга ошган. Бу қарзлар эса асосан ис-сиқлик ва иссиқ сув учун тарифлар оширил-гани тўғрисида юзюга келган. Дарвоқе, бу-гунги кунда айнан шу иккита хизмат бўйича ўзини-ўзи қоплашга эришилмаган.

Коммунал соҳасида ислохотлар изчил ри-вожланиши оқибатида жойлардаги ижара қорхоналари ўрнида аҳоли томонидан му-стақил равишда сайланган кишилардан иборат уй-жой мулкдорлари ширкатларини тузишга эришилди. Бироқ улар фаолияти-да ҳам мутаносиблик, мувофиқлик даража-сига эришилди, дейиш қийин. Хусусан, фой-даланиш хизматлари учун тўпланган маб-

лағлар тегишли равишда тақсимланиши, раҳбар ва мутахассис кадрларини тайинлаш, аҳоли билан ўзаро алоқалар ўрнатиш, уй-жой фонди сақланиши учун икки томонла-ма масъулиятини ошириш каби муҳим ма-салаблар эътибордан четда қолмоқда.

Шундай бўлсада, Ижтимоий ҳамда жа-моат ва диний ташкилотлар билан ало-қалар бўйича мажмуаларнинг қўшма йи-ғилишида айрим уй-жой мулкдорлари шир-катлари номига илиқ фикрлар билдирилга-нини айтиш мумкин. Масалан, ҳомийлар то-монидан 26 қариянинг уйи таъмирлаб бе-рилганидан ташқари, баъзи ширкатлар кучи билан 1560 нафар ишонийлар хонадонла-рида жорий таъмир ишлари амалга оширил-ди. Бу эса Қарияларни кадрлаш йилида жойларда қилинган ишларнинг бир қисми

холос. Тегишли давлат дастури-ни татбиқ этиш борасида катта ҳажмда ва ҳар томонлама фаолият олиб борилди. Кейинчалик ҳам йиғилишда таъкидланганидек, қарияларнинг ижтимоий ҳимояси-ни кучайтириш, уларга ғамхўрлик кўрсатиш масалалари ижтимоий мажмуанинг тегишли идора ва ташкилотлари диққат-эътиборида бўлиши шубҳасиз. Бу борада яқин орада амалга ошириладиган вази-фалардан бири — соғломлашти-риш ҳамда ҳаёт давомийлиги янги услубларини ўрганиш мақсадида ташкил этилаётган геронтология марказини Ҳамза туманидаги ка-салхона негизида йўлга қўйиб фойдаланиш-га топширишдир.

Ушбу масалалар, яъни қариялар ва муҳ-тожларга ёрдам кўрсатиш, оилалар моддий ва маънавий фаровонлигини мустаҳкамлаш борасида эришилган ютуқлар ҳамда муам-молар Оила, оналик ва болаликни муҳо-фаза қилиш масалалари бўйича мажмуа йиғилишида ҳам кенг муҳокама қилинди.

Маълумки, кейинги йилларда жамият ва оилада аёллар ўрни ва ролини фаоллаш-тиришда кўзга ташланадиган ишлар қилин-ди. Бироқ 2002 йил якуни бўйича 1895 та ажримлар юзюга келгани, аёллар ўртасида 1976 та, воёга етмаганлар ўртасида 886 та жиноятчилик содир этилганиги жойларда-ги тегишли тузилмалар томонидан олиб борилаётган ишлар суи эканлиги, уларнинг ҳаракатларида изчиллик етишмаслиги, про-филактик фаолиятда хануз етарли даража-га эришилмаганидан далолатдир. Ушбу кўрсаткичларни инобатга олган ҳолда, маж-муа йиғилишида асосий эътиборни ҳар бир оила ҳолатини ўрганишга қаратиб, аҳоли ҳамда маҳалла фаоллари ҳуқуқий саводи-ни оширишга, шунингдек оила тотувлиги, оналик ва болалик саломатлиги йўлида фа-олият олиб боруви давлат ва жамоат ту-зилмалари ҳамкорликда ва мажмуавий ҳара-кат қилиши зарурлиги таъкидлаб ўтил-ди.

Мажмуалар йиғилишларида эришилган натижалар ҳамда мавжуд муаммолар ва кўрсаткич ўтилган камчиликлардан келиб чиқ-қан ҳолда 2003 йил вазифалари ҳам муҳо-кама қилинди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги
Матбуот хизмати.

• ҚУТЛУҒ САНА АРАФАСИДА

ШОИР УЙ-МУЗЕЙИ
ЯНГИЛАНМОҚДА

Барча шеърят ва адабиёт мухлис-ларига улкан шоир ва адиб, академик Ғафур Ғуломнинг «Бизнинг уйга кўниб ўтинг, дўстларим» шеъри ёд бўлиб кетган десак адашмаймиз.

Дарҳақиқат, бағрикенг, са-хийқалб, меҳмондўст Ғафур Ғу-ломнинг Бешёғоч даҳаси Ар-папоия кўчасидаги хонадонидан

шоир адибларнинг қадами узилмагани, ушбу фойзли уйда қўшни республикалардан келган назм ва насрнинг улкан намо-

яндalари иштирокида ширин суҳбатлар қурилганини ҳам барчамиз яхши билганимиз. Шоир вафотидан сўнг ушбу хонадон Ғафур Ғулом илхосмандлари доимо гавжум бўладиган фойз-ли уй-музейга айланди.

Жорий йилнинг 10 майида юртимизда буюк ижодкор тавал-лудининг 100 йиллиги кенг ни-шонланади. Ушбу қутлуғ сана муносабати билан турли тад-бирлар, адабий-бадиий ижоди-манлар ўтказилмоқда. Хусусан республика Маданият ишлари вазирлигининг таклифига бино-ан «Тошгипрогор» лойиҳаси асосида шоир уйини тубдан таъмирлаш ишлари бошланиб кетди.

— Бугунги кунда ҳовлининг ички қисми тўлиқ янгиланмоқ-да, — дейди «Туронмарказури-лиш» трести 1-қурилиш бош-қармасининг бригадир Зух-риддин Акмалов. — Ҳовлига ки-риладиган йўлқалар ўзгартирил-моқда, уй-музей деворларида пардозлаш ишлари амалга оширилмоқда. Уй-музейни таъ-мирлаш ишларига «Метинқури-лиш» масъулияти чекланган жа-

миятнинг қўли гул бунёдкорла-ри ўз ҳиссаларини қўшишмоқ-да. Тез орада бу ерда қўлакам-зорлаштириш юмушлари бошла-ни кетади.

(Ўз муҳбиримиз)
СУРАТЛАРДА: Ғафур Ғулом уй-музейида таъмирлаш иш-лари қизғин даврда эътомда.
Тоҳир Нигматуллин олган суратлар.

Санъат

Янги кўргазма

Ўзбекистон Бадий академиясининг кўргазмалар залида Нукус шахрининг 70 йиллиги тантаналарига бағишланган қорақалпоқ расомларининг кўргазмаси очилди.

Унда таниқли қорақалпоқ расомлари Ж.Изентаев, У.Саппаров, И.Алибеков, И.Жаксисбоев, Б.Серекеев, А.Утегенов, М.Қазакбаев ва бошқа мўйқалам соҳиблари иштирок этишмоқда. Кўргазмада 13 расомнинг 44 та рангтаъсир асарлари намойиш қилинмоқда. Ушбу кўргазмага қўйилган мавзувий композиция, манзара, натюрморт, портрет каби жанрдаги асарлар қорақалпоқ рангтаъсирининг бугунги ҳолатини англатади. Шубҳасиз, Орол мазкур ҳудуд расомларининг умумий дарди ҳисобланади. Шунингдек, халқ оғзаки ижоди, кўнманчи қабилаларнинг эпослари бу халқнинг туганмас илҳом манбаи дейиш мумкин.

Қорақалпоқ расомлари учун факат ўз миллий анъаналарига эмас, балки Нукус Давлат музейида жамланган рус ва Европа авангарди таърибларига ҳам мурожаат этиш одат тусига кирган.

Ушбу кўргазма Қорақалпоғистондаги ўзгаришлар, қорақалпоқ халқининг интилишлари, расомларнинг ижодий қамолоти намойиши бўлиб қолади.

Театрлаштирилган мулоқот

Республика «Турон» ёшлар театри жамоаси бир неча йилдан буён ёшлар тарбияси йўлида самарали фаолият кўрсатмоқда.

Театр жамоасининг репертуаридан 12 дан ортик спектакль ўрин олган бўлиб, улар «Шум бола», «Ота фарёди», «Онаизор», «Сўнги пушаймон» сингари тарбиявий аҳамиятга эга спектакллardan иборат. Ушбу спектаклларда асосан, терроризм, гиёвандлик ва унинг оғир оқибатлари, ёшлар тарбияси ҳақида ҳикоя қилинади. Театр жамоаси асосан шахримиздаги ва вилоятлардаги мактабларда, ёшлар орасида бўлиб ўз санъатларини намойиш этмоқдалар. Энг қизиғи улар ўз томошаларини театрлаштирилган мулоқот тарзида ўтказишмоқдалар. Унда албатта ота-оналар, ўқитувчи ва ўқувчилар, суд-ҳуқуқ идоралари, маҳалла вакиллари иштирок этадилар.

Ана шундай тadbир яқинда Мирзо Улуғбек туманидаги бир неча мактабларда туман халқ таълими бўлими ёрдамида ўтказилиб, унда «Ўзлигининг унутма» мавзусида театрлаштирилган мулоқот ўтказилди. Ушбу асар асосида учта «Ватан қисмати — менинг қисматим», «Ўзлигининг унутма» ва «Ўз уйининг ўзини асра» деб номланган сахна асарлари тайёрланган. Ушбу томошалар мулоқот тарзида савол-жавоблар билан ўтказилиши ёшлар ва катталар ўртасида катта қизиқиш уйғотиб, томошанинг таъсир кучини оширмоқда. Театр жамоасининг асосий мақсади — ҳушёрликка даъват, гиёвандликнинг олдини олиш, инсонийлик, меҳр-оқибатни тараннум этишдан иборат.

Дилором ИКРОМОВА

Жанубий Кореядан келтирилган замонавий ўқув техника воситалари, фан кабинетлари билан жиҳозланган академик лицейда 58 компьютер, 4 та лингфон хонаси, 6 та амалиёт хонаси, 8 та кадаскоп, 8 та мультимедиа ва видеоқўзғалар мавжуд. Бундан ташқари радиотелемарказ, Интернет клуби, «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти фаолият кўрсатиб келмоқда.

Ўқув масканида 2 фан доктори, 15 дан ортик фан номзоди, 30 дан ортик таърибали ўқитувчилар ёшларга сабоқ бериб келмоқдалар. 3 та ўқитувчи фан доктори, 10 га яқин ўқитувчилар эса номзодлик ишларини якунига етказмоқдалар. Физика ўқитувчиси Файбулла Тўхтаев «Педагогик тестларнинг ижодкор муаллифи» республика танловига қатнашиб, 1-даражали дипломни қўлга киритди. Физика-математика фанлари номзоди доцент Раҳима Комилова ва кимё фанлари доктори, профессор Абдусафи Йўлчибоев томонидан академик лицейлар учун фан дастурлари ва ўқув қўлланмалари яратилди.

Физика ўқитувчиси Қобул Маҳкамов Германияда, кимё ўқитувчиси Ойбек Холиқов Жанубий Кореяда ўз малакаларини ошириб келдилар. Академик лицейнинг барча ўқитувчилари доимий ҳаракатдаги малака ошириш курсларига қатнашиб келмоқдалар. Жорий йилнинг январидан физика, математика, биология фанлари бўйича малака ошириш курслари шу масканининг ўзида бўлиб ўтмоқда.

Лицей ўқувчилари турли олимпиада кўрсаткичлари жиҳатдан ҳам Тошкент шахрида биринчиликти 3 йилдан буён ўз қўлларига сақлаб келмоқдалар, — дейди лицей директори, биология фанлари номзоди Шахриддин Чориев. — Ҳозирги кунда академик лицейда 13 та илмий-марказ мавжуд бўлиб, улар Фанлар академиясининг 19 та илмий текшириш институтлари билан ҳамкорлик қилмоқда. Иқтидорли ўқувчиларнинг 1-республика симпозиумида ўқувчилар муваффақиятли қатнашиб, совриндор бўлишди. Улар Фанлар академияси ва ўрта махсус касб-хўна тарбия марказининг стипендияларини қўлга киритдилар.

ТАЪЛИМ МАСКАНЛАРИДА

Ўзбекистон Миллий университети қошидаги Салоҳиддин Сирожиiddинов номли академик лицей «Ёш математик ва физикларнинг мактаб-интернати» негизида ташкил қилинган бўлиб, академик лицейда ҳозирги кунда 565 та ўқувчи таҳсил олмақда. Ўқув масканида 22 та гуруҳ мавжуд бўлиб, улар аниқ фанлар — табиий ва ижтимоий гуманитар фанлар йўналишларига бўлинади.

Комилликка интилиб

Академик лицейда 12 та спорт тўғараги, қандолатчилик, расомчилик, мусика, пандалик тўғарақлари фаолият кўрсатмоқда. Яна бир қувонарли томони шундаки, лицей жамоаси 3 йилдан бери шахмат бўйича ўтказилаётган мусобақа ғолибдилар. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси билан ҳамкорликда «Ёш ижодкор» илмий марказининг ишлари ҳам самара бермоқда. Ёш ижодкорларнинг мақолалари кўпгина газета ва журналларда босилиб чиқмоқда. «Ёш дастурчи» илмий маркази томонидан эса 20 дан ортик «Электрон дастурлар» ўқувчилар томонидан яратилди.

Шунингдек, лицейда «Табиат бурчаги», 20 сотихлик ерда иссиқхона ташкил этилди. Мақсадимиз ёшларнинг ҳар томонлама билим, иқтидорли, қомил инсон бўлиб вояга етишлари, мамлакатимизнинг порлоқ истиқбол

лига муносиб ҳисса қўшиб, қамолот чўққиларига етишларида доимо кўмак беришди.

Гулчехра ДУРДИЕВА
СУРАТЛАРДА: лицей фаолиятдан лавҳалар.

ТАДБИРЛАР

Республика «Маънавият ва маърифат» марказининг Ҳамза тумани бўлими ҳамда тумандаги педагог тарбиячилар ва профлактика нозирлари ҳамкорлигида «Ватаним ҳимоя қилиш барчамизнинг бурчимиз» мавзусида тadbир бўлиб ўтди.

Ёшлар тарбиясида маҳаллалар ўрни

Туманнинг «Маърифат» маҳалласида ўтказилган ушбу тadbирга тарбияси оғир, нобоп оилаларда истиқомат қилувчи ёшлар таълим этилди.

Тadbирда туман ҳокимлигидан, туман Ички ишлар бўлимида «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими кенгашидан иштирок этган вакиллар ёшларга ноҳўя хатларнинг салбий оқибатлари, соғлом иллат тарзининг афзалликлари, энг муҳими, келажакимиз пойдеворини яратувчи шахслар — ёшларнинг жамият ривожига нечоғлиқ ўрни катталиги ҳақида тушуниришлар беришди.

Шунингдек, ёшларимизнинг тарбиясида ўзлари яшаб турган маҳаллаларнинг аҳамияти, боғча ёшидан тортиб то мустақил ҳаётга қадам қўётган ўғил-қизларимизнинг унинг-ўсган маҳаллаларига ҳурмати ўзига бўлиши кераклиги тўғрисида ҳам алоҳида гапириб ўтилди.

Орзуғул РУСТАМОВА

Расмларда юрт нафаси

Ўз расмларида она Ватанга меҳр-муҳаббат туйғуларини мужассамлаштирган ҳар қандай муассавир ижоди кишилар эътиборидан четда қолмайди. Ўлкамиз гўзаллигини акс эттирган ҳар бир санъат асари биз учун ардоқлидир.

Республика «Байналмилал» маданият марказида ташкил этилган машҳур расом А. Жибоевнинг «Ўзбекистон — менинг Ватаним» мавзусидаги расмлар кўргазмаси намойиши ҳам юртдошларимиз диққатини тортди.

2003 — Обод маҳалла йили муносабати билан ўтказилган ушбу кўргазмадан асосий мақсад, юртимизда яшовчи турли миллат вакиллари қалбида ўлкамиз кенгликлари, гўзалликлари мужассамлаштириш. Шунингдек, улайиб келатган келажак авлодларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялашдан иборат.

(Ўз мухбиримиз)

АНЖУМАНЛАР

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Геология ва геофизика институти олимларнинг металлгенез соҳаси йўналиши бўйича олиб бораётган изланишлари мухассислар эътиборини ўзига тортмоқда. Бу каби йирик тадқиқотлар ушбу илмий муассаса негизида ташкил этилган «Металлогениянинг замонавий муаммолари» деган республика илмий конференциясида ижобий баҳоланди.

Тадқиқотлар ижобий баҳоланди

Австралия, Исроил, Россия каби қатор чет мамлакат олимлари иштирокида ўтказилган мазкур анжуманда «Замонавий металлгенезнинг асосий тамойиллари», «Металлогениянинг геохимик асослари муаммолари» мавзулари доирасида қилинган маърузалар қизиқарли тингланди.

Конференция материаллари яқинда илмий тўплам ҳолида кўп нусхада чиқарилди. Ўзбекистонда чоп этилаётган «Геология ва минерал ресурслар» илмий журналнинг навбатдаги сони мазкур анжуманга бағишланди.

Ақбар АЛИЕВ

«Миср билан танишинг»

Тошкент вилояти хотин-қизлар қўмитаси қошидаги «Ҳамдўстлик» аёллар клубида вилоят хотин-қизлар қўмитаси, Миср Араб республикасининг мамлакатимиздаги элчихонаси ҳамда Миср маданият маркази ҳамкорлигида «Миср билан танишинг» кечаси ўтказилди.

Клуб аъзолари мамлакатимизда фаолият олиб бораётган турли давлатларнинг элчихоналари билан ҳамкорликда «Ҳамдўстлик эстафетаси»ни ўтказиб боришни анъананага айлантирган, — деди вилоят ҳокимлигининг бош мутахассиси И. Халимова «Туркистон-пресс» муҳбирига. — Ҳамкорлик қилаётган элчихоналар ўз миллий анъаналари, маданияти, қадрияти, урф-одатлари ва байрамлари билан таништириб боради. Бундай кечаларнинг ўтказилиши аёлларимизни турли мамлакатлар ҳаёт тарзи билан яқиндан танишишга имкон яратди.

— Миср жуда узоқ тарихга эга, — деди Миср Араб Республикасининг мамлакатимиздаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси Жамил Файед. — Бизнинг аждодларимиз фиръавнлар бўлишган. Боболаримиз ислом динини тан олгандан бери араблармиз. Биз соҳилида яшайдиган Нил дарёси Африка марказидан бошланади. Аждодларимиз кўп қитъадаги бошқа халқлар билан неча асрлар оша ўзаро ахил-тотув бўлиб яшаб келмоқда. У жаҳондаги барча мамлакатлар билан самимий дўстлик алоқалари ўрнатган. Бугун кеча иштирокчиларига мисрликлар ҳаётидан баъзи намуналарни тақдим этишди.

Кечада Миср маданият марказида таҳсил олаётган ўзбек ёшлари томонидан концерт намойиш этилди. Шунингдек, тadbирда «Мисрни биласизми?» викторинаси ҳам ўтказилди. Ғолиблар элчихона томонидан эсдалик совғалари билан тақдирланди.

«Туркистон-пресс»

Мағлим

Зарур
қўниқмага эга
бўлишмоқда

Талаба-ёшларга пухта билим бериш билан уларда амалий қўниқмаларни ошириш борасида иккинчи Тошкент Давлат тиббиёт институтиди ҳам ибратли таълимий тадбирлар амалга оширилмоқда. Умумий амалиёт шифокори ихтисослиги бўйича малакали кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш мақсадида алоҳида ўқув режаси ишлаб чиқилди.

Олий ўқув юртида илк бор таъриб сифатида қўл урилган мазкур янгилик ўз ижобий натижасини бера бошлади. Эндилқда юқори курс талабалари даволаш менежменти, ўзига хос лойиҳалар тайёрлаш қўниқмасига ҳам эга бўлишмоқда.

Институт илмий кенгаши қарори билан амалга оширилган мана бу таълимий жараён ҳам муҳим янгилик бўлди. «Кадрларга бугунги кун талабларига мослаштириш маҳорати ва иштиёқига эътибори» сифатида таълим ва тарбияга ёндашув ҳам қўлланган натижани бермоқда. «Шифокор-педагог — аъналарга ва инновациялар дунёсига» деган шiori ушбу таълимий жараёнда амалий аҳамият касб этмоқда.

АКСЕЛС
дастури
доирасида

Тошкент автомобиль ва йўллар институтининг халқаро алоқалари кенгайиб бормоқда. Ўзбекистонда фаолият кўрсатган халқаро жағғармалар, чет эл элчиҳоналари билан ҳамкорлик ҳам таълим сифатини яхшилашда муҳим омил бўлмоқда.

Американинг таълим бўйича халқаро кенгаши — АКСЕЛС ташкилоти билан тузилган шартномалар ҳам яхши самара бера бошлади. Бу кенгаш тизимининг бўлими ёрдамида услубий қўлланма ва компьютер компакт дисклар олиниди. Бунинг учун минг доллар миқдорда маблағ ажратилди.

АКСЕЛС олий таълим дастури доирасида талбаларга махсус ўқув дастури, магистрантларга эса «Эдмунд Маски» дастури тақдим этилди. Мазкур халқаро кенгаш томонидан олий ўқув юртлари учун эълон қилинган танловда қатнашиш мақсадида институт иқтисод факультети ҳамда бир нечта кафедралар зарур ҳужжатларни топширдилар.

Фан
олимпиадалари
ғолиблари

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети «Иқтисодиёт ва статистика» факультети ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлади. Шу давр мобайнида 20 мингдан зиёд малакали мутахассисларга йўллама берилди.

Бу ерда «Иқтисодиёт ислохотлари», «Иқтисодиёт экология», «Статистика» ўқув-илмий марказлари ҳам ташкил топди. Улар дастурларини амалга оширишда иқтидорли талабалар фаолилик кўрсатмоқдалар. Бу изланишлар натижаси умумиуниверситет олимпиадасида эълон қилинди.

«Иқтисодиётни ташкил этиш ва бошқариш», «Хусусийлаштириш», «Статистика» билимлари бўйича тайёрланган ишлар эса фахрли биринчи ўрин билан тақдирланди. «География» фани бўйича ўтказилган республика олимпиадасида олий ўқув юрти жамоаси биринчи ўрин соҳиби бўлди.

Акбар АЛИЕВ

• БОЛАЛАР АДАБИЁТИ БУРЧАГИ

Фани АБДУЛЛАЕВ — «Содда гулларим», «Кўнғирокча», «Богбон қалби», «Жийдага осилган беланча», «Ўйлаб топилмаган қатралар», «Охират сандиги», «Богбон сўзи» каби 10 га яқин насрий ва назмий китоблар муаллифи. У ўзининг ижоди билан жажжи эркатойларда табиат ва она тупроққа меҳр-муҳаббат уйғотишга, одоб ва ахлоқли фарзанд бўлишга даъват этади, ҳалоллик ва тўғрилиқни улуғлайди.

Фани Абдуллаев Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг аъзоси. У кўп йиллардан буюн «Тошкент оқшоми» газетасида жамоатчи муҳбир сифатида мунтазам мақола, ҳикоя ва қатралари билан қатнашиб келади. Қуйида ёзувчининг «Болалар адабиёти бурчаги» рукни остида кичик қатраларидан намуналар ўқийсиз.

ҚАТРАЛАР

ДИЛ КАЛИТИ

Даладан қайтган Асом ака ховлига қирди-ю, баҳри-дили очилиб кетди. Сўрининг тағига ариқчалар тортилиб, садарай-хонлар экилган. Икки бўйралик жойдаги барра пияёлар ўтлар қисувидан қўтилганиданми, дарров бўй кўрсатибди. Силкиниб яйрайди.

— Дилорнинг иши шекилли, ҳой онаси. Дуруст, дуруст.

— Сизу мендан ўтиб қайққа борарди, — деди ошхонада уни элаётган Нури опа.

— Ҳаммаёқ чиройликми, а, адавои, — деди пияёздан чиққан ўтни қўйга бераётган Дилор.

— Ҳозир ойингга шуну мактаб турувдим, — дадаси ниманидир ўйлаб бошқа гапирмади. Самимий жилмайишга зўрма-зўрак, сохта жилмайишга айланиб борарди. Ҳар сафар қизининг яхши ишини кўрса, ошириб-тошириб мактарди-ку ўзига. Қизик, бу сафар...

— Райхонларнинг баъзиларини сал қийшқирқоқ экибманов, шулари ёкмади-а, сизга, — аввалги мактовларни қўмсаган Дилор уч-тўртта райхон қўчатини тўғрилаб қўйгандек бўлди.

— Бекор овора бўлаясан. Ёмон деяётганим йўқ-ку ишингни, — дағалроқ оҳангда деди дадаси.

— Чарчабсиз-а. Далада иш кўпмиди? Қарашворардик айтсангиз. Ховлидаги жимлиқни эшикдан кириб келган кенжа-той қизининг сўзи бузди.

• АНЖУМАНЛАР

Иқтидорли ёшларни рағбатлантириш, билим ва қўниқмаларини ошириш учун шартшароит яратиб бериш келажақда уларни ўз касбининг етук мутахассиси бўлиб етишишлари учун илк қадамдир. Ўз салоҳиятини фойдаланиш учун сарф этган иқтидор эгасидан келажақда буюк кашфиётларинигина кутиш мумкин.

Ёш олимлар
қатнашди

Маълумки, Мирзо Улуғбек тумани нафақат катта ҳудудга эгаллиги, балки шу ҳудудда жойлашган олий билим даргоҳлари, илмий текшириш институтларининг қўлиги билан ҳам ажралиб туради. Мана, бир неча йилдириқ туманда ёш олимларга қўмак бериш мақсадида «Ёш олимлар» жағғарма кимё, биокимё, биология, спорт, физика, математика, электроника, янги информация технология, иқтисодиёт ва бошқарув йўналишларида фаолият олиб бормоқда. Ёш олимлар шу йўналишлар доирасида институтларда доимий иш олиб боришади. Яқинда Мирзо Улуғбек туман ҳокимлиги ташаббуси билан «Мустақил республикамизнинг ривожига ёш олимларнинг ўрни» мавзусида биринчи республика илмий амалий конференцияси ўтказилди. Конференцияда иқтидорли талабалар, магистрантлар ва ёш олимлар илмий маърузалари билан қатнашдилар. Ёш олимларнинг биринчи республика илмий-амалий конференцияси ўз ишини барча фан тармоқларининг 7 та йўналишида олиб борди.

Конференцияни ташкил этиб ўтказишда Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиклари Олег Лебедев, Восил Қўбулов, Талъат Соатов, Мирзо Улуғбек тумани ҳокимлиги, Маънавият ва маърифат марказининг туман бўлими раҳбари Иброҳим Абдуғаниевларнинг хизматлари катта. Конференция қатнашчилари бўлган ёш олимлар маърузаларининг китоб ҳолида чоп этирилганлиги уларга билдирилган ишонч намунасидир.

Хилола ТОЖИЕВА

унга яхшилик қилишга интилаберасан. Бошинг яхшиликдан чиқмайди, — деди ота мамнулик билан.

ЎЗИГА ҚАРАБ

Хуш хулқли кишига: — Нега сиз ёмон одамни кўрсангиз ҳам унга хуш кўриндингиз? — дейдиши. — Унинг ёмон тарафини кўнглимга олмай, яхши томонини ўйладим, — дебди.

Бадфелъ кишига: — Нега сиз яхши одамни кўрсангиз ҳам хурсанд бўлиш ўрнига «Қовоғингиздан қор ёғилади», — дейишса: — Унинг яхши томонини кўра олмай, оз бўлсаям ёмон томонини кўраман, — деган экан.

Одамларнинг ўзига қараб одамларга тош қўйиши бежиз эмас.

ТИРИК НОТАВОН

Богбон ҳар бир дарахтини кўздан кечириб, қуриган шох, сўнчақлардан уни тозалар, эгилганларини тўғрилаб, тирговчи кўярди. Навбат мевасиз дарахтга келди.

— Буним нима қилсамкин-а? — ўйлаб богбоннинг боши қотди.

— Нега диққатинг ошаяпти? — дейди дарахт. — Кесай десанг танамда қуриган шохим йўқ. Айри ҳам керакмас.

— Сенга ачинаман, барибир, — деди богбон. — Меванг бўлганда калтакдан синган шохингни тозалардик. Эгилсанг айри қўярдик. Мевангнинг деб парваришдан қўрқасдик. Эҳ, тирик нотаовон, мевани қилмаганингга яраша бошқаларга соя ташлаб турганинг ортиқча!

БЕКОРГА ОҚИШ

Катта ариқнинг суви бешик-бешик тўлқин билан шўхлиниб оқаркан, ёнидаги кичик ариқ суви:

— Мунча имиллабсан, овозинг ҳам чиқмайди? — дейди қирғоққа урилиб.

— Ниҳолларни сувга қондириб, шовилмай оқаяман. Сенга ўхшаб бекордан бекорга шовқин солиб оқидан нима фойда? — деди ариқча суви ваэин оҳангда.

Фани АБДУЛЛАЕВ

• ШИФОКОР ОГОҲЛАНТИРАДИ

Гриппдан эҳтиёт бўлинг

Грипп касаллиги билан одамзод илгаридан касалланиб келган, у одамлар орасида тез ва кенг тарқаладиган ўткир юқумли (вирусли) касаллиқдир. Бу касаллиқни А, В, С вирус турлари чақирди. Бу вирусларни касаллардан В.Смит, С.Эндрюс, Т.Френсис ва Р.Тэйлер 1933, 1940, 1949-йиллар топганлар. А, В, С турдаги грипп вируслари ичида «А» тури кўп ва хавфли эпидемия касаллиги ҳисобланади.

Грипп сўзи франс *grippez* — ушлайман, ушлайди ёки инфекцияда сўзи итальянча — совуқнинг таъсири деган маънони билдиради.

Грипп касаллиги кўзгочиси — вируслар бўлиб, кишиларнинг юқори нафас йўлларидаги эпителия ҳужайралари ичига кириб қўпаяди ва оқибатда ҳужайрани емиради. Вирус қўпайиши давомда унинг таъсирида тўпланган ферментлардан токсинлар ажралиб чиқиб қонга ўтади ва организмда ҳар хил клиник белгиларни содиқ этади. Вирус касал одамдан соғлом одамга ҳаво, томчилар орқали юқади. Юққандан сўнг 1-3 кундан кейин айнақча болалар ва кексаларда таппа ҳароратининг 37,5-38 даражада кўтарилиши, бурнидан сув келиши, йўталиши, аксирити, қўзи ёшилани аниши, бош айланиши ва оғриши билан бошланади. Касал лоҳас бўлиб, дармонсизланади. Агар одамда нимжонлик ва ўпка-юрак касалликлари бўлса, оғир бактерияли зотилжам касаллиги ривожланади. (Томок-ҳалқумдаги ўзининг микрофлораси ҳисоби-га). Бунда касаллик оғир кечади. Бу жойда вирус бактериялар роли кучаяди ва оғирроқ ўтади. Натижада турли асоратлар келиб чиқади. Айниқса болаларда, кексаларда (ОТИТ, гайморит, миокардит, сийдик йўлларида асорат) юзага келиши мумкин.

Касалнинг ҳароратини ўлчаш, шифокорни уйга чақиритиш иложи бўлса, ювинтириб тоза қийиллар кийдириб ётқириш, болалар бўлса уйинчқларини дезинфекция қилиб туриш лозим. Беморга ўз билганича дори-дармон бериш ярамайди. Касалга алоҳида хона, идиш-товоқ, сочқик ажратилади. Беморни бошқа болалардан ажратиш керак, хонани эса 0,5 фоизли хлорли оҳак билан ҳар кун 4-5 марта артиш, (айниқса пол, дераза, қаравотни) кийим-кечакларни тоза тутиш, вақтида алмаштириш керак. Беморнинг иштаҳаси бўлмайдиган. Шунга қарамай 4-5 марта С. А дармондориларига бой бўлган лимонли чой, ўрик шарбати, мевалар шарбати ва кўп миқдорда қайнатилган чой ичирилади. Қишда дераза форточкасини очиб доқа тутиб қўйинг. Болалар қаравотини иситкичларга тақаб қўйманг. Ёруғлик кўзга тик тушмаслиги керак. Уйку боланинг тез соғайишига катта ёрдам беради. Шу сабабли 2-3 марта қўнатиш уқлатинг. Беморга қаралганда оғиз-бурунга доқа ниқот тутиш керак.

Шифокор беморни қўриб, аҳолини аниқлаб, касалхонага ётқириш ёки уйда қолдириб даволашни ҳал қилганида ва ўз тавсияларини беради. Касални даволаш учун амантадиган ёки ремантадин, антибиотиклар, симптоматик дори-дармонлар, гамма-глобулин берилиши мумкин. Даволаш қанча олдинроқ бошланса, шунча яхши. Грипп касалдан тузалган одамда иммунитет мустаҳкам, узок сақланмайди. Шунинг учун касаллик яна юқиши мумкин.

Касаллиқнинг олдини олиш учун гриппга қарши иммуноглобулин юборилади. Бу иммунизация қилинган донор қондан тайёрланади.

Тельман ПИРНАЗАРОВ,
олий тоифадаги шифокор.

ОЗ-ОЗ ЎЗГАНИШ ДОМО БЎЛУҒ...

● Бадбахтда уч аломат бор: харом лўкма ейди, уламолар суҳбатидан қочади, хушига келганида ибодат қилади.

● Манманлик — қусур, камтарлик — хусн.

● Айтар сўзни айт, айтмас сўздан қайт.

ХИКОЯТ. Искандар Зулқарнайн ўзига яқин кишилардан бирига кўнглига яшириб юрган бир сирини айтиб, уни сақлашни, ошкор қилмаслиқни қайта-қайта таъкидлаган эди. Лекин у Искандарнинг шартини узоқ сақлай олмай, ичи пишиб бир дўстига айтди. Дўсти бир кишига, у яна бир кишига айтди. Шундай қилиб сир ҳаммага ошкор бўлди.

Сирни ошкор бўлганидан ортиқ даражада ғазабланган Искандар устози Арастуға:

— Э, ҳақим, кишининг сирини фош қилганга қандай жазо бериш керак? Мен фалон кишига сириمنى айтган эдим, у киши сириمنى сақлай олмай ошкор қилган. Мен энди унга жазо бермоқчиман, сиз бунга нима дейсиз? — дейди.

Арасту ҳақим айтди:

— У кишига жазо беришга ҳаққинг йўқ. Ўзинг айбдорсан, сиригини ўзинг сақлай олмай, юрагинг тошиб кетиб, бировга ошкор қилгансан. Ўзинг сақлай олмаган сирини бошқа киши қандай сақлай олсин, — деди.

Байт:

**Чун ўзинг сиригга
махрам бўлмадинг,
Ўзгалар гар асрамас
йўқ бир ажаб.**

● Дунёда ҳалол одамдан буюроқ зот йўқ.

● Ҳалоллик ҳар қандай мартабани беъзади.

● Ҳалол яшаганингни сезиб юрсанг, ҳаёт наъшали ва ширин туялади.

● Бир умрга бахтли бўлишни истасанг ҳалол одам бўл.

● Ўзини тия билган ҳалол одам олғир, учарларнинг бутун найранглари яққол кўриб туради.

Байт:

**Сахий дема
саховатига,
Бирор талаб қўйса
гар одам.**

**Сахийликмас бу
очкўз бахиллик,
Бунда йўқдур
шараф ва қарам.**

● Қирқ ёш — ёшликнинг интихоси, эллик ёш — қарилик ибтидоси.

● Кексайданини одам қачон сезади? Буни у орзу-умиддан воз кечиб, фақат хотиралар билан яшай бошлаганида ҳис қилади.

● Ёшлиқда нимани эксанг, улғайганигда шуни ўрасан.

● Қариси бор уйнинг зариси бор.

● Ҳақиқий ҳаёт эллик ёшдан бошланади. Бу ёшда одам чинакамга пишиб етилади, бошқаларга ўрнал оқса арзигулик хислатларига эга бўлади. Бировларга сабоқ бўладиган нарсаларни тушуниб етади.

ТАДБИРЛАР

Соғлом авлод — соғлом келажак

Бу кутлуг заминда яшаётган ҳар бир инсон ўз фарзанди камолини кўриш учун бутун ҳаёти давомида курашади, меҳнат қилади. Чунки шу бола наслимиз давомчиси, белимиз мадори, кўзимиз нури. Шундай экан, келажғимиз пойдеворларини асраш, маърифатли, зукко, билимдон қилиб тарбиялаш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Чилонзор туман ҳокимлиги, хотин-қизлар қўмитаси, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш мажмуиси ҳудудий тиббиёт бирлашмаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамда «Маънавият ва маърифат» маркази туман бўлимлари ҳамкорлигида «Меҳр таянчи» туман марказида давра суҳбати ўтказилди.

Унда асосан талаба ёшлар, мактаб ўқувчилари қатнашди.

лод — соғлом келажак», «Болалар жаҳият негизи», «Миллий қадриятлар ва ёшлар», «Баркамол авлод тури таянчи» мавзуларида маърузалар қилинди. Туман ҳокими уриносари, мувофиқлаштириш ва назорат қилиш гуруҳи раҳбари Муаттар Содиқова ютуклар, камчиликлар ва қилинажак ишлар ҳақида сўзлади.

«Меридиан-А» хусусий фирмаси болаларга ўз соғварларини топширди.

Гулнора ҲАМИДОВА

Болаларда болажонлар фақатгина ўйнаб дам олишмай, балки турли амалий машғулотларда иштирок этиб илк бор болажончи биллимларини ҳам оладилар.

Сергей Любичи олган сурат.

Олимжон мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайди. Мана 20 йилга яқин бўлиб қолди, болаларга она тили ва адабиётдан дарс беради. Маошини кам демаса, касбини яхши кўради. Бугун ҳам яхши кайфият билан ишга отланди. Дарвозадан кўчага қадам қўйар экан қаршидаги тилини осилтириб, думини лиқиллатиб турган, тумшуғи қора, ўзи оқ-сарик кучукчага кўзи тушди. Олимжон у ёқ-бўёққа қараган эди, ҳеч ким кўринмади. Шунда у «бу ҳам бир бойлик» деб кучукчани даст қўтарганича уйга олиб кирди-да, онаси, деб, хотини Саодатни чақира бошлади.

— Ҳа, дадаси, бирор нарсанингизни унутиб қолдирдингизми? — дея ичкаридан хотини чиқиб келди.

— Йўқ, мана бу кучукчаннинг чиройлилигини қара, у ҳовлининг бурчагидаги кўзга кўринмайдиган жойга боғлаб қўйди. Оёқлари йўғон, қулоқлари динг. Зотлига ҳўшайди. Бизга-буни гоийбдан етказди-ёв, — шундай дея Олимжон кучукчани хотинининг қўлига тутқазди.

— Оббо, қандай ишларни бошлаб юрибсиз ўзи? Биласизку, кучук бор жойда, мушук турмайдиган. Анали қора мушукни уйда сичқонлар кўпайган, зўрга қидириб топиб келган эдим.

— Майли, майли, онаси. Кучукча ҳам, мушукча ҳам жой топилади, — деб қўлини ювар экан Олимжон ўз фикридан қайтмаслигини қатъий билдирди.

Уйда кучукнинг пайдо бўлиши учнала болани қувонтириб юборди. Айниқси, 7-синфда ўқийдиган Акмал мактабдан келди дегунча тушлик қилмасдан жонивор билан ўраллашиб қолади. Унга сари онасининг фиғони чиқиб, чакағи очилди.

Бу воқеадан бир hafta ўтар ўтмас, Олимжон эрталаб ишга кетаётса, ўзидан икки уй нарида турадиган қўшниси Қажрамон хотинини уришайпти.

— Эрталабдан кечгача уйдасан. Қарасанг бўлмасмиди, мен бу кучукни 100 долларга бозордан сотиб олган эдим. Бундан олдингисини бўлса дуст сепиб, ўлдириб қўйгандиларинг. Тижорат иши осон эмаслигини, мен пулни машаққат билан топишимни биласан-ку.

Олимжон ишга шошиб кетаётгани учун тўхтаб ўтирмади. Кечқурун овқатдан сўнг, ёношлаб пилёдаги чойини хўплар экан, уйга толди: «Бу кучукни уйга олиб кириб, боғлаб қўйганимга 3-4 кун бўлиб қолди. Агар Қажрамонга уни қайтариб берсам, мени ўйрига қайраши мумкин. Ёки эрталаб эшигининг тагига олиб бориб, ташласаммикан?»

Иккинчи томондан кучукнинг баҳоси 100 доллар деди-я. У тижоратчи. Бирини ўнга пуллабди. Бекорга уйини икки қаватли қўрмаган. Яхшиси тинчгина бозорга олиб чиқиб, сотиб юбораман. Ҳарна, бирор эҳтиёжмга ишлатаман. Қиш яқинлашайпти. Болаларнинг эгнини бутлаш керак. Кетса, бойдан кетибди-да».

Олимжон айтганини қилди. Кучукни қолга солиб, тонг сахарда бозорга йўл олди. Жонивор харидорини ҳам кўп кутмади. Қўлида машинанинг қалитини ўйнаб 30 ёшлар чамаси бир йигит келиб қолди.

— Қанча деясиз, ака?

— 100 та кўки деяпман. У ёғини сўрайверасиз.

Ҳалиги йигит Олимжонга мўғомбирона қараш қилди-да:

— Бу кучук бола ўзингизникими? — деб сўради.

Илгари хабар берганимиздек, Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасида спорт федерациялари бош қотиблари, мураббийлар ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирокида ўтган спорт йили якунлари ҳамда жорий йилдаги муҳим мусобақаларга спортчиларимизнинг тайёргарлигига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Очик мулоқот тарзида ўтган тадбирда Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг раиси Комилжон Юсупов йили якунларига атрафлича тўхталиб, келгусида юртимизда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришда асосий эътибор қаратиладиган масалалар ҳусусида фикр юритди.

Спортчиларимиз олдидаги муҳим довлалар

Шуни қувонч билан таъкидлаш жоизки, ўтган йили спортчиларимиз жаҳон майдонларида улкан ютуқларини қўлга киритиб, миллитимизнинг қўраи замин микёсидаги нуфузини, шон-шўхратини юксалтиришга ўз муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Бинобарин, спортчиларимиз 158 та халқаро мусобақада иштирок этиб, 241 та олтин, 219 та кумуш ва 241 та бронза — жами 701 та медалларнинг соҳиблари бўлишди. Бу демек нуфузли халқаро мусобақаларда маҳоратли ўйин-қизиларимиз муваффақиятлари шарафига 241 марта мадҳиямиз янгради. Аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш юзасидан ўтган йили республикамизда 248 та оммавий спорт мусобақалари ташкил этилди.

Тадбир давомида олимпия турлари бўйича спорт федерацияларининг бош қотиблари 2004 йили Грецияда ўтказиладиган ёғи олимпиада ўйинларига қўрилайётган тайёргарлик тўғрисида батафсил маълумот беришди. Жумладан, Осиё ва жаҳон чемпионатлари, жаҳон Кубоги каби мусобақалар натижаларига кўра спортнинг яккакураш турлари бўйича 30 га яқин, сув спорти бўйича 15 та бозорда, енгил атлетика турлари бўйича 7 та волейбол, гимнастика, трамплин бўйича ҳам 7 та атрафда спорт усталиримизнинг олимпиадада қатнашиш учун лицензияларга эга бўлишлари режаланаётганини қайд этилди. Шунингдек, оммавий ахборот воситалари

талари ходимлари Ўзбекистон спортчилари олдида турган дастлабки йирик мусобақалардан бири — Япониянинг Амори шаҳрида 1-8 февраль кунлари бўлиб ўтадиган қишки Осиё ўйинлари ва август-сентябрь ойларида Тожикистонда ўтказилиши мўлжалланаётган Марказий Осиё ўйинларига спортчиларимиз қандай тайёргарлик қўришаватгани тўғрисида батафсил маълумотларга эга бўлишди.

Албатта, 2003 йилда болалар спортини ривожлантириш устувор вазифалардан бири бўлади. Ўртабосиш Фармонлари билан Болалар спортини ривожлантириш жамағармасининг тузилиб, фаолият бошлаши эса ёш авлод қалбида спортга муҳаббат уйғотиш, уларнинг маънан ва жисмоний камолотга эришиш йўлида тегишли шарт-шароитларни яратиш борасида муҳим омили бўлади.

Йилгилиш давомида мутасаддилар журналистларни қизиктирган саволларга жавоб қайтаришар экан, эришяётган муваффақиятлар анда катта масъулият юклаганини, спортни ривожлантиришда мақсад фақат чемпион тайيارлаш эмас, балки жамиятда соғлом турмуш тарзини шакллантиришдаги муҳим аҳамиятидан келиб чиққан ҳолда оммавий мусобақалар, тадбирлар 2003 йилда кўпроқ уюштирилишини таъкидлаб ўтдилар. Спорт федерациялари ва журналистлар ўртасида ҳамкорликни янада ривожлантириш лозимлиги юзасидан тақдирлар билдирди.

Дилмурод ИСМАТОВ

Бу гапдан Олимжон бир сесканиб тушди. Лекин сир бой бермаслиққа ҳаракат қилди.

— Ўзимники бўлмаса сотаримдим. Агар оладиган бўлсангиз бироз тушиб бераман.

— Гап бундай, — дея тараддулланди кучук харидори. — Ҳўжайини дала ҳовлига сотиб ол деб 50 доллар берди. Бундан ортиғи йўқ. Берсангиз, шунга беринг. Кучукнинг менга ёқиб қолди.

Олимжон 50 долларни эшитиб, бу ҳам бизнинг пулда бир талай бўлади, деб ўйлади-ю, лекин буш келмай, сўмдан ҳам қўшинг, деди.

— Эй, ака, мен ўзимга эмас, бировга олаяпман. Аслида кучукча ҳеч ҳам қизиқиш йўқ. Ҳозир кучукни пули борлар боқади. Мана, 50 долларни олгинг-да, рози бўлинг.

Йигит шундай дея пулни Олимжоннинг қўлига тутқазди. Хуллас, кучукча сотилди. Уйга келган, хотин қишга айтиб ўтирамани, деб 50 долларни шифонердаги эски костюмининг ўғри чўнтагига солиб қўйди. Саодат эса эрининг кучукни йўқотганидан хурсанд, неча кундан бери томдан тумшайдиган қора мушук, бугун ҳовлида пайдо бўлди. Кунлар ўта бошлади.

Кўзнинг салқини тушиб, ҳазонрезги бошланди. Ҳатто бир марта ёмғир ҳам шивалаб ўтди. Эртага дам олиш кунни Олимжон буюм бозорига боришни ният қилиб, шифонерни очди. Эски костюм негадир кўринмасди. Кўзларига ишонмади. Кийимлар орасини шошиб яна костюмни қидира бошлади. Йўқ.

Ўзидан сўрайчи, деб хотинини чақира бошлади.

— Саодат.

— Ҳозир, дадаси.

— Э, кирингни қўй, бўёққа кел!

— Нима дейсиз?

Саодат қўлини этагига артганча, эшикдан кириб келди.

— Мана бу ерда менинг эски костюмим бўларди. Бирор жойга олиб қўйдимми, тополмаяпман.

— Вой, дадаси. Бир hafta илгари эшикдан бир лўли ёнида боласи билан келган эди. Нон берсам олмади. Эски-туски кийимларинг бўлса бер, деб туриб олди. Сизнинг костюмингизни бериб юбора қолдим.

Хотинининг бу гапидан Олимжоннинг ҳуши бошидан учди. Ҳолсизланиб, кўкрагини чангаллаганича ўтириб қолди. Эрининг бу ахволини кўриб, Саодат ҳам ўзини йўқотаёзди. Ҳовлида ўйнаб юрган қизини бақирганча чақира бошлади.

— Машина, ҳой Машина, пилёда сув келтир. Даданг ёмон бўлиб қолдилар, — сўнг Олимжонни силталаб ўзига келтиришга ҳаракат қила бошлади.

— Ҳой, дадаси. Сизга нима бўлди? Ўзингиз «Бу эски костюмимни энди киймайман, бирор муҳтожга бериб юбора қол, савоб бўлади», дегандингиз-ку.

Хотинининг бу гапи Олимжоннинг кўнглини юмшатиб, бироз кўтарди. Лекин ҳалигача ўзига келмаган эди. Шу онда бошидан «ўтқиқ ўтга, сувники сувга» деганлари рост экан, ризқнинг ҳалолдан қўймасин, деган фикр ўтди.

Султонмурод УМАРОВ

Ўзганинг ҳақи Ҳикоя

қилиб, шифонерни очди. Эски костюм негадир кўринмасди. Кўзларига ишонмади. Кийимлар орасини шошиб яна костюмни қидира бошлади. Йўқ.

Ўзидан сўрайчи, деб хотинини чақира бошлади.

— Саодат.

— Ҳозир, дадаси.

— Э, кирингни қўй, бўёққа кел!

— Нима дейсиз?

Саодат қўлини этагига артганча, эшикдан кириб келди.

— Мана бу ерда менинг эски костюмим бўларди. Бирор жойга олиб қўйдимми, тополмаяпман.

— Вой, дадаси. Бир hafta илгари эшикдан бир лўли ёнида боласи билан келган эди. Нон берсам олмади. Эски-туски кийимларинг бўлса бер, деб туриб олди. Сизнинг костюмингизни бериб юбора қолдим.

Хотинининг бу гапидан Олимжоннинг ҳуши бошидан учди. Ҳолсизланиб, кўкрагини чангаллаганича ўтириб қолди. Эрининг бу ахволини кўриб, Саодат ҳам ўзини йўқотаёзди. Ҳовлида ўйнаб юрган қизини бақирганча чақира бошлади.

— Машина, ҳой Машина, пилёда сув келтир. Даданг ёмон бўлиб қолдилар, — сўнг Олимжонни силталаб ўзига келтиришга ҳаракат қила бошлади.

— Ҳой, дадаси. Сизга нима бўлди? Ўзингиз «Бу эски костюмимни энди киймайман, бирор муҳтожга бериб юбора қол, савоб бўлади», дегандингиз-ку.

Хотинининг бу гапи Олимжоннинг кўнглини юмшатиб, бироз кўтарди. Лекин ҳалигача ўзига келмаган эди. Шу онда бошидан «ўтқиқ ўтга, сувники сувга» деганлари рост экан, ризқнинг ҳалолдан қўймасин, деган фикр ўтди.

Футбол

«Пахтакор» сафида

Мамлакат XI миллий чемпионати ғолиби Тошкентнинг «Пахтакор» жамоасини жорий йилги мавсумда жиддий синовлар кутмоқда. Шу боисдан ҳам жамоа раҳбарияти таркибни иқтидорли ёш футболчилар ҳисобига кучайтириш устида жиддий изланмоқдалар. Фикримиз исботи учун шунинг айтиш лозимки, мамлакат XI чемпионатида тошкентликлар сафида Олег Горвиц, Асрор Аликулов ва Бахтиёр Ҳамидуллаевлар тўп суришди. Дарвоқе, туркменистонлик Александр Крохмалнинг ҳам «Пахтакор» сафига қўйилганини ҳисобга олсак, жорий йилда пойтахтнинг етакчи жамоасидан ишончли галабаларни кутиш мумкин.

Ишончини оқлашармикан?

Мамлакатимизнинг иқтидорли мураббийларидан бири П. Саркисян етакчилигидаги Ўзбекистон аёллар терма жамоаси май — июнь ойларида футбол бўйича Бангкокда бўлиб ўтадиган Осиё чемпионатида юртимиз шарафини ҳимоя қилишди. Ушбу нуфузли турнирга тайёргарлик кураётган П. Саркисян шогирдлари илк йилгиларини 28 январдан 3 февралгача Тошкентда ўтказишди.

Таркибда ўзгариш

Биринчи лига аъзоси «Локомотив» жамоасининг нияти жорий йилги мавсумда чиройли ўйинлар намойиш этиб, мухлислар кўнглини шод этиш. Шу боисдан ҳам жамоа мураббийлари таркибга В. Бунтов, Р. Аҳмедханов сингари тажрибали футболчиларни жалб этишган.

Учрашувларни бошқармоқда

Россия пойтахти Москвада ўтказилаётган Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги чемпионлари Кубоги турнирида мамлакатимиздаги етакчи ҳакамлардан бири Рустам Саидов ҳам иштирок этмоқда ҳамда учрашувларни бошқармоқда.

«Регар»да тўп суради

Ўтган йилги мавсумни Тожикистоннинг «Регар-ТадАЗ» жамоаси сафида ўтказган ҳамюртимиз, иқтидорли ҳужумчи Равшан Бозоров бу йилги биринчилик баҳсларида яна Тожикистон жамоаси таркибига тўп сурадиган бўлди. Дарвоқе, яна бир футболчимиз Олег Собиров ҳам жорий йилги мавсумда Равшан билан ёнма-ён «Регар-ТадАЗ» шарафини ҳимоя қилади.

Акбар Йўлдошев

• САНЪАТ Саҳнада — «Шум бола»

Халқимизнинг улғу шоири ва адиби, академик Гафур Ғулом таваллудининг 100 йиллигини муносиб нишонлаш учун Республикада кўзгичан ҳозирлик кўриломоқда. Ушбу кутлуғ санага маданиятимиз ва санъатимиз масканларида ҳам тайёргарлик ишлари қизғин паллага кирди.

Республика Ёшлар театри ҳам Гафур Ғулом юбилейига муносиб совға тайёрламоқда. Мухлисларга кўпроқ актёр сифатида яхши таниш бўлган Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Жалол Юсупов бу гал режиссёрлик ишига қўл урди. Ж.Юсупов талқинида адибнинг

ўлмас «Шум бола» асари яна бир бор сахналаштирилмоқда. Кувонарли томони шундаки, театрнинг етакчи актёрлари жалб этилаётган «Шум бола» спектакли ҳам ўзбек, ҳам рус тилларида мухлислар эътиборига ҳавола қилинади.

(Ўз мухбиримиз)

Танлов ғолиблари куйлайди

Ўтган йили Ўзбекистон мусика саҳнасининг бўлбули, нодир овоз ва иқтидор эгаси, атоқли хонанда Назира Аҳмедова номидаги аёл хонандалари танлови ўтказилиб ғолиблар аниқланганди.

28 январь куни Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театрида республика аёл хонандалар танлови ғолиблари — Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театр хонандаси, «Нихол» мукофоти совриндори Саида Мамадалиева, Ўзбекистон Давлат консерваториясининг II-курс талабаси Малика Норматова, Ўзбекистон ўқув юртлариаро ўтказилган танлов совриндори Гулнора Алихоннова, Махфуза Исмолова, Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган артист Элиза Айтнйязовалар ижросида биринчи мартаба катта концерт бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси, Толибжон Содиков номидаги халқаро мусика хайрия жамғармаси ушбу концертни ўзига хос тарзда жозибдор қилиб ўтказишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. «Тезингом» қўша қорхонаси ҳомийликни эса ўз зиммасига олган.

Гулчехра ДУРДИЕВА

• ҲАНГОМАЛАР

Келинг, бир қулишайлик

Бир мўйсафид кўчада кетаётса, кичкина болакай дарвоза кўнгириги тугмачасига бўйи етмай оёғи тагига гишлар қўйиб интилаётганимиш, барибир қўли етмасмиш.

Чолинг раҳми келибди, бечора бола уйига кира олмайпти, деб ўйлаб ёрдамга келибди.

— Ке, ўғлим, мен тугмачани босай, — дебди чол ва устма-уст кўнгирикни босибди.

— Бўлди, бобо, юринг энди қочдик. Уйинг эгаси чиқса, ёмон қилади, — дея қоча бошлабди болакай.

Бир одам терлаб-пишиб гувалак қилаётган экан. Эзмароқ бир ошнаси сўрабди:

— Нима қиялсан?

— Бугдой ўряпман! — дебди гувалак қилаётган киши.

— Ие, лой қиялсанку...

— Лой қиялганимни билсанг, нега «нима қиялсан» деб сўрайсан, номард!...

Икки қария ошхонага кирса бир пиёлада хантал (горчица) турган экан.

— Қара, столга сумалак ҳам қўйишибди, — дебди бири иккинчиси.

— Ие, жуда зўр-ку, ўзиям баҳордан бери сумалак емагандим-да, — дебди иккинчиси ва нонни ханталга ботириб ебди. Анчикдан кўзларидан ёш чиқиб кетибди.

— Ҳа, нима бўлди? — дебди биринчиси хайрон бўлиб.

— Ўлган бўвим эсимга тушиб кетди. Сен сумалакдан олавер, — деб жавоб берибди у.

Биринчи чол ҳам нонни ханталга ботириб иштаҳа билан оғзига солибди. Анчикдан унинг кўзидан ҳам ўт чиқиб кетибди. Буни кўрган шериги дебди:

— Ҳа, сен нега йиғлаясан?

— Ўша бўвинга қўйилиб сен ҳам ўлиб кетмаганинга...

Бир киши Сирдарёга қармоқ ташлаб ўтирса, овчилар жамиятидан ходим келиб даг-дага қўлибди:

— Ҳозир ов мавсуми эмас, нега балиқ тутаясиз, жарима тўлайсиз...

— Мен балиқ ушлаётганим йўқ, — дебди ҳалиги киши бамайлихотир.

— Нега ёлгон гапиряясиз, қармоқ ушлаб ўтирибсиз-ку!

— Мен балиқ ушламаяпман, чувалчангни чўмилиряпман!

Купеда бир чол, бир йигит ва чиройли қиз кетишмоқда. Поезд бир туннелга кириб анча юрди. Туннелдан чиққач, йигит қизга деди:

— Афсус туннель яна бироз давом этмади!

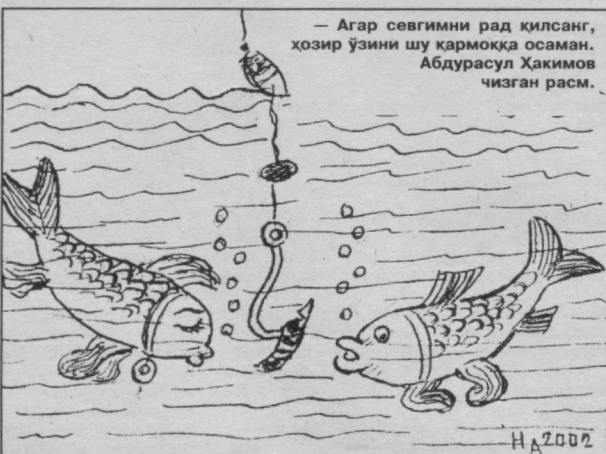
— Нега бундай деяпсиз?

— Сизни бир ўпиб олардим.

— Ие, ҳозир ўлган сиз эмасми?!

Муқаддас УМАРБЕКОВА

тайёрлади.

• РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

Ўргимчак одам

АҚШнинг Калифорния штатида истиқомат қилувчи Даниел Гудвиннинг ўргимчаклар билан қариндошлиги борга ўхшайди. 30 ёшли Гудвин Торонтодаги миллий марказ биосининг томига ҳеч бир альпинистлар анжомисиз, бармоқлари ва оёқлари ёрдамида тирмашиб чиқишга муваффақ бўлди. Ҳолбуки бионинг девори теп-текис, оёқ қўйиш ёки қўл билан ушлаш учун ҳеч бир таянч йўқ, ердан томгача бўлган баландлик эса роппа-роса 342,9 метрга тенг эди.

Улкан автомобиль

АҚШнинг Калифорния штатидаги Бербанк шахрида истиқомат қилувчи Жей Орберг исмли автомобилсоз бутун бир қарснинг ўрнини бемалол босишга қодир автомобиль яратишга муваффақ бўлди. Узунлиги 30,48 метрга тенг, 26 та гилдиракли ушбу автомобилсозлик мўъжизаси ошхона, махсус сузиш ҳавзаси, икки кишилик қаравот, вертолёт учун мўлжалланган қўни майдони ҳамда яна ўнлаб шу каби қўлайликлар билан жиҳозланган. У киночилар ҳамда махсус кўргазмалар учун мўлжаллангандир.

Бебаҳо асар

«Мона Лиза» (Жоконда) дунёнинг энг қимматбаҳо санъат асари деб тан олинган. Леонардо да Винчининг мазкур асари 1962 йилда Париждаги сурғат ширкатларнинг бири томонидан 100 миллион долларга баҳоланган. Асар тахминан 1503-1507 йилларда яратилган. Фаранг қироли Франциск I мазкур асарни 1517 йилда ўз ваннахонасига осиш учун 4000 тилла флоринга (бу 15,3 кило олтин демандир) сотиб олган.

Олти асрлик соат

Англияда Солсбери шахрида жаҳонда энг қўна қўриб турувчи соат бор. Унинг циферблати бўлмасда, вақт ўтишини кўнгирик бонги ёрдамида билдириб туради. Бу соат 1386 йили ясалган бўлиб, орадан 570 йил ўтгач 1956 йили яхшилаб таъмирланган.

Антиқа қизиқиш

Швейцариялик Хайнц деган одам болалигиданок пишлоқ этикеткаларини йиғишга ишқибоз бўлган. Ҳозиргача унинг коллекциясида жаҳоннинг 65 мамлакатига мансуб 103650 та пишлоқ этикеткаси тўпланган. Дарвоқе пишлоқнинг ватани Швейцария бўлиб, бу ерда пишлоқ кашф этилганга 91 йил бўлди.

Азамат ШОКИРОВ тайёрлади.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Чакана (қопда) ва улгуржи нархда кўмир сотилади.
Телефон: 63-74-10.

«Тошкент оқшоми» газетасига компьютерда малакали матн терувчилар керак.
136-55-21 телефонига кўнгирик қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ишлар бошқармасига қарашли «Hosilot Servis» шўъба қорхонасининг хўжалик юртуви субъектларни қорхона, ташкилотлар ягона давлат реестрига киритилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома йўқолганлиги сабабли Шайхонтоҳур тумани ҳокимиятининг 2002 йил 30 апрелдаги 389-сонли қарорига асосан реестрдаги тартиб рақами 09-000250 бўлган гувоҳнома, 18523253 рақамли юридик шахс коди, 71264 рақамли тармоқ коди

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош қармасининг Ҳамза туман ҳудудий тиббиёт бирлашмаси 18-оилавий шифохона бош шифокори Шарофат Хусанова АМИНЖАНОВНИНГ бевақт вафоти муносабати билан оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Муассис:

Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Бош муҳаррир
Акмал АҚРОМОВМанзилимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

хатлар — 133-29-70;

эълонлар:

133-28-95, 132-11-39;

факс: (3712) 133-29-09.

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади.

7587 нускада босилади. Қўғоғи бичими А-3

Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума
кунлари чиқади.

Нашр кўрсаткичи — 563

Газета Ўзбекистон Давлат
матбуот қўмитасида
10-рақамли белан рўзғатга амал қилганНашири етакчи берил масалалари бўйича турар жойлардаги
почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамолига» — 133-74-05
телефонига мурожаат қилишнинг мумкин.Газета «Тошкент оқшоми»нинг компьютер
марказида терилиб на шайқаланади.«Шарқ» нашрий-матбаа акциядорлик компанияси басмахонаси.
Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.